

Envellir amb bon tracte

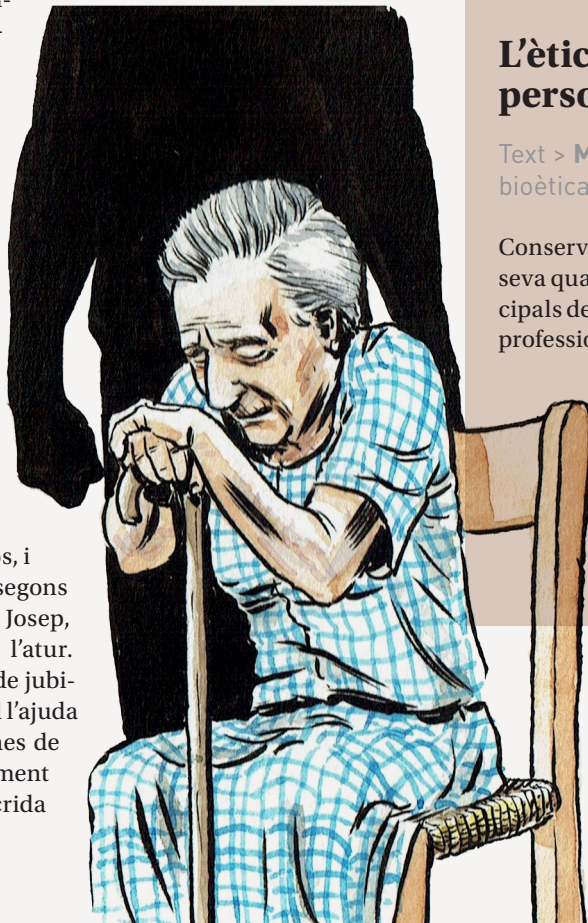
Text > **TONI VILÀ**

Il·lustració > **IVÁN GARCÍA**

Un dels fenòmens socials més rellevants del nostre temps és l'envelliment de la població. A les comarques de Girona l'esperança de vida en néixer ja ha superat els vuitanta-cinc anys per a les dones i ja arriba als vuitanta per als homes. Tanmateix, aquests avenços no sempre s'han traduït en una bona qualitat de vida, degut a malalties, limitacions o solitud, però també a maltractaments; és a dir, quan, per acció o omissió, es provoca a les persones grans angoixa, malestar o dany.

Es diu que el nombre que es coneix de maltractaments a la gent gran és només la punta de l'iceberg; doncs aquesta punta a les comarques gironines ja afectava quasi tres-centes persones el 2017, xifra que representa el 2,2 % de la població de més de seixanta-cinc anys. Els principals tipus de maltractaments varen ser deguts a negligència i abandonament i a abusos econòmics i psicològics.

El perfil d'aquestes persones és semblant al de la Joana, que té vuitanta anys (en fa deu que és vídua) i a qui fa dos anys se li va presentar el fill, de cinquanta-vuit anys, que s'acabava de divorciar, dient-li que tornava a casa i que així l'ajudaria, li faria companyia i podrien compartir despeses. La mare el va acollir. L'any passat la Joana va patir un ictus, que li va produir una hemiplegia que li impedeix moure la part esquerra del cos, i això li dificulta fer segons quines tasques. En Josep, el seu fill, està a l'atur. Viuen de la pensió de jubilació de la Joana. Ell l'ajuda molt poc en les feines de la casa. Darrerament està nerviós, li crida

molt, l'amenaça de portar-la a una residència i li ha donat alguna empenta. Ella està molt trista, se sent sola i desvalguda, però no s'atreveix a explicar-ho. A més estima el seu fill i vol estar amb ell i ajudar-lo.

Els maltractaments causats a les persones grans han quedat sovint amagats en la intimitat familiar o dins d'un centre. Aquesta situació és greu i, per això, des dels serveis socials comarcals gironins fa uns anys que hi estan treballant. Avui són un referent en aquesta matèria, com ha quedat palès en el Seminari Transfronterer que han organitzat a Figueres amb els col·legues de la Catalunya del Nord, on s'ha tractat dels drets de la gent gran, especialment dels més febles i vulnerables, i s'ha reflexionat sobre com actuar contra el maltractament en la pràctica assistencial (prevenció, detecció i intervenció). També s'hi han presentat i debatut experiències i bones pràctiques que s'estan duent a terme als dos costats dels Pirineus.

L'ètica en l'atenció a les persones grans

Text > **MARIJE GOIKOETXEA**, professora d'ètica i bioètica a la Universidad de Deusto

Conservar la dignitat de la persona i promoure la seva qualitat de vida es converteixen en els fins principals de l'atenció i les intervencions. Això exigeix als professionals capacitar-se, no només pel que fa als seus coneixements i les seves habilitats tècniques, sinó quant a actituds i disposicions ètiques que possibilitin relacions de respecte a la personalitat, intimitat i privacitat de les persones grans, i que les capacitin per exercir els seus drets com a ciutadans en condicions de simetria.